

Информация по чл. 21 от ЗЗЛПСПОИН

Във връзка с влизането на ЗЗЛПСПОИН в сила, считано от 04 май 2023 г. и предвид последните изменения и допълнения на закона, обн. в „Държавен вестник“, бр. 38 от 09 май 2025г., Комисията за защита на личните данни, в качеството ѝ на централен орган за външно подаване на сигнали и за защита на лицата по чл. 5 от този закон, предоставя следната информация по чл. 21:

1. Защита по ЗЗЛПСПОИН се предоставя при следните кумулативни условия:

1.1. Качество на сигнализиращото лице: физическо лице, което подава сигнал или публично оповестява информация за нарушение, станало му известно в качеството му на:

1. работник по смисъла на чл. 45, пар. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наемен труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;
2. лице със статут на самостоятелно заето лице по смисъла на чл. 49 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност;
3. доброволец, платен или неплатен стажант;
4. съдружник, акционер, едноличен собственик на капитала, член на управителен или контролен орган на търговско дружество, член на одитния комитет на предприятие;
5. лице, което работи за физическо или юридическо лице, изпълнители, негови подизпълнители или доставчици;
6. лице, чието трудово или служебно правоотношение предстои да започне, или лице, което предстои да сключи договор за предоставяне на всякакъв вид услуга, в случаите, в които информацията относно нарушенията е получена по време на процеса на подбор или други преддоговорни отношения;
7. работник или служител, както и всяко друго лице по т. 1 – 5 на чл. 5, ал.2 на ЗЗЛПСПОИН, получило информацията в рамките на трудово, служебно или друго правоотношение в работен контекст, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване;

1.2. Предметна област на сигналите за нарушения:

Сигналите трябва да се отнасят до нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, посочени в Приложение към чл. 3, ал. 1 и 3 от ЗЗЛПСПОИН – Част I и Част II:

1. в областта на:

- а) обществените поръчки;
- б) финансовите услуги, продукти и пазари и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

- в) безопасността и съответствието на продуктите;
- г) безопасността на транспорта;
- д) опазването на околната среда;
- е) радиационната защита и ядрената безопасност;
- ж) безопасността на храните и фуражите, здравето на животните и хуманното отношение към тях;
- з) общественото здраве;
- и) защитата на потребителите;
- к) защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни;
- л) сигурността на мрежите и информационните системи;

2. нарушения, които засягат финансовите интереси на Европейския съюз по смисъла на чл. 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз и допълнително уточнени в съответните мерки на Съюза;

3. нарушения на правилата на вътрешния пазар по смисъла на чл. 26, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително правилата на Европейския съюз и българското законодателство относно конкуренцията и държавните помощи;

4. нарушения, свързани с трансгранични данъчни схеми, чиято цел е да се получи данъчно предимство, което противоречи на предмета или на целта на приложимото право в областта на корпоративното данъчно облагане;

5. извършено престъпление от общ характер, за което лице по чл. 5 е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения.

6. нарушения на българското законодателство в областта на:

- а) правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания;
- б) трудовото законодателство;
- в) законодателството, свързано с изпълнението на държавна служба.

И

Да **не** се отнасят до нарушения:

- 1. на правилата за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната и националната сигурност, когато те попадат в обхвата на чл. 346 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
- 2. на защитата на класифицирана информация по смисъла на чл. 1, ал. 3 от Закона за защита на класифицираната информация;
- 3. информацията за които е защитена от поверителността на разговорите и кореспонденцията между адвокатите и техните клиенти;
- 4. на поверителността на здравната информация по смисъла на чл. 27 от Закона за здравето;

5. на тайната на съдебното съвещание;
6. на правилата на наказателното производство.

1.3. Сигнализиращото лице да е подало сигнал за нарушение чрез вътрешен или външен канал при условията и по реда на ЗЗЛПСПОИН и е имало основателна причина да счита, че подадената от него информация е била вярна към момента на подаването на сигнала.

1.4. Защита по ЗЗЛПСПОИН се предоставя и на:

- а) лица, които помагат на сигнализиращото лице в процеса на подаване на сигнал и чиято помощ следва да е поверителна;
- б) лица, които са свързани посредством работата или роднини на сигнализиращото лице и които могат да бъдат подложени на ответни действия поради сигнализирането;
- в) юридически лица, в които сигнализиращото лице притежава дялово участие, за които работи или с които е свързано по друг начин в работен контекст;
- г) лица, които публично оповестяват информация за нарушения и за която са постъпили данни в КЗЛД или е поискана защита от съответното лице, оповестило информацията.

2. Данните за контакт относно използването на канал за външно подаване на сигнали са, както следва:

2.1. писмено:

по имейл: whistleblowing@cpdp.bg

по поща на адрес: София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2

2.2. устно – на място в КЗЛД на адрес: София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2

3. Приложими процедури за подаване на сигнали за нарушения:

3.1. При желание от страна на сигнализиращото лице – чрез използване на образеца на Формуляр за регистриране на сигнал за подаване на информация за нарушения съгласно ЗЗЛПСПОИН. Формулярът не е задължителен за попълване от сигнализиращото лице. В случай че то реши да го използва обаче, лицето следва да попълни само Част I – V включително и да го подпише: при изпращане на формуляра по пощата – със саморъчен подпис; при изпращане по електронна поща – с квалифициран електронен подпис. Образецът на Формуляр може да бъде намерен [тук](#).

3.2. Чрез лична среща със служител на КЗЛД, отговарящ за разглеждането на сигнали, който на място ще документира подадения сигнал чрез попълване на Формуляр за регистриране на сигнал за подаване на информация за нарушения съгласно ЗЗЛПСПОИН. При изрично съгласие на лицето, подаващо сигнала, устният сигнал, подаден чрез

телефонна линия или друга система за гласови съобщения или чрез лична среща, може да бъде документиран и посредством запис на траен носител, позволяващ неговото извличане. Попълването на формуляра от служителя на КЗЛД, отговарящ за разглеждането на сигнала, е задължително. Среща може да се проведе всеки вторник и четвъртък в сградата на КЗЛД на адрес София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, в часовия интервал от 10:00 ч. до 12:00 ч. и от 13:30 ч. до 15:30 ч.

3.3. Когато сигнализиращото лице не използва образеца на формуляр за регистриране на сигнал за подаване на информация за нарушения съгласно ЗЗЛПСПОИН, то може да подаде сигнала писмено по всякакъв друг избран от него начин (напр. чрез [Системата за сигурно електронно връчване](#), поддържана от Министерство на електронното управление). В тези случаи служителят, отговарящ за разглеждането на сигнала, ще установи контакт със сигнализиращото лице с цел попълване на Формуляра за регистриране на сигнал за подаване на информация за нарушения съгласно ЗЗЛПСПОИН.

4. Режим на поверителност:

Достъп до личните данни, съдържащи се в сигналите за нарушения, имат единствено съответния служител/служители на КЗЛД, отговарящи за разглеждането на съответния сигнал при спазване на принципа „необходимост да се знае” в изпълнение на функционалните задължения и/или конкретно възложена задача. Сигналите се обработват при спазване на задължението за поверителност, произтичащо от чл. 31 и чл. 32 от ЗЗЛПСПОИН. Не се събират лични данни, които явно не са от значение за разглеждане на конкретния сигнал, а ако бъдат случайно събрани, се заличават (чл. 32, ал. 2 от ЗЗЛПСПОИН).

5. Последващи действия:

Действията, които КЗЛД предприема във връзка с разглеждането на конкретен сигнал, са подробно уредени в чл. 25а и Глава Пета от Правилника за дейността на КЗЛД и на нейната администрация. Съобразно естеството на сигнала и за изясняване на конкретни обстоятелства, служителят/служителите, отговарящи за разглеждането на сигнала, имат задължение да поддържат връзка със сигнализиращото лице и да му предоставят обратна информация за предприетите действия. Във всички случаи, съобразно естеството на твърдяното нарушение, КЗЛД препраща постъпилите сигнали незабавно, но не по-късно от 7 дни след тяхното получаване, на съответния компетентен орган по чл. 20 от ЗЗЛПСПОИН.

6. Възможности за получаване на поверително консултиране:

Чрез лична среща със служител на КЗЛД, отговарящ за разглеждането на сигнали, който ще консултира лицето, което обмисля подаването на сигнал. Среща може да се проведе всеки вторник и четвъртък в часовия интервал от 10:00 ч. до 12:00 ч. и от 13:30 ч. до 15:30 ч. в сградата на КЗЛД на адрес: София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2.

7. Условия за защита срещу носене на отговорност в случай на нарушаване на поверителността по чл. 31:

Сигнализиращите лица се освобождават от отговорност при условията на чл. 36 от ЗЗЛПСПОИН, както следва:

7.1. лицето е сред кръга от лица по чл. 5, ал. 2 от ЗЗЛПСПОИН;

7.2. сигналът се отнася за нарушение по чл. 3 от ЗЗЛПСПОИН;

7.3. когато придобиването на информацията за твърдяното нарушение или достъпа до нея не съставлява самостоятелно престъпление;

7.4. са имали основателна причина да считат, че подаването на сигнала или публичното оповестяване на информация е било необходимо за разкриване на нарушението, независимо от наличието на ограничения за разкриването на съответната информация, вкл. когато тази информация съдържа търговска тайна.

Настоящият информационен материал има за цел да даде разяснения по принципни въпроси по приложението на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. Същият не претендира за изчерпателност. В случай на промени в нормативната уредба, както и при отчитане на развитието на практиката по приложението на закона, КЗЛД ще актуализира и допълва информационния материал своевременно.

Последна актуализация: 29.05.2025 г.